

OIKAISUVAATIMUS

(kuntalain 134 § perusteella)

Oikaisuvaatimuksen tekijät

Joni Pirhonen

Puhelin: 040 416 9123

Sähköposti: joni.pirhonen@kauhava.fi

Veli-Matti Lillbacka

Puhelin: 050 557 5387

Sähköposti: veli-matti.lillbacka@kauhava.fi

Oikaisuvaatimuksen kohde

Kauhavan kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös koskien lukiokoulutuksen järjestämistä (Kasvatus- ja opetuslautakunta, esityslista 10.03.2026 / Asianro 7)

VAATIMUS

Vaadimme, että kasvatus- ja opetuslautakunnan tekemä päätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja käsiteltäväksi.

Uudessa valmistelussa tulee varmistaa, että valmistelu ja päätöksenteko tapahtuvat puolueettomasti, hallintosäännön mukaisesti sekä hyvän hallintotavan periaatteita noudattaen.

Lisäksi valmistelun järjestämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että valmisteluun osallistuvien henkilöiden puolueettomuus ei voi perustellusti herättää epäilyksiä. Kokouksessa syntyneen tilanteen vuoksi on perusteltua harkita, että kyseinen viranhaltija ei osallistu mahdollisen uuden valmistelutyöryhmän kokoonpanoon, jotta asian jatkovalmistelu voidaan toteuttaa mahdollisimman puolueettomasti ja luottamusta herättävällä tavalla.

Koska kyseessä on koko kaupungin lukiokoulutuksen rakennetta koskeva merkittävä päätös, päätöksentekomenettelyn tulee olla erityisen huolellinen, läpinäkyvä ja puolueeton.

PERUSTELUT

1. Asiantuntijan rooli ja osallistuminen päätöksentekokeskusteluun

Kokouksen aikana paikalla ollut viranhaltija osallistui aktiivisesti lautakunnan keskusteluun käsiteltävästä asiasta. Keskustelun aikana hän keskeytti puheenvuoroja, kommentoi lautakunnan jäsenten esittämiä vaihtoehtoja sekä otti kantaa esitettyyn vastaesitykseen.

Kunnallisessa päätöksenteossa asiantuntijan rooli on antaa tarvittaessa lisäselvityksiä ja vastata kysymyksiin. Varsinainen päätöksentekokeskustelu kuuluu toimielimen jäsenille.

Kun asiantuntija osallistuu tähän keskusteluun ja kommentoi päätöksenteon vaihtoehtoja, hän tosiasiallisesti osallistuu päätöksentekoon vaikuttavaan keskusteluun ilman toimivaltaa. Tämä on omiaan vaikuttamaan päätöksentekoon ja muodostaa menettelyllisen ongelman kokousmenettelyssä.

2. Hallintosäännön mukainen asiantuntijan rooli

Kauhavan kaupungin hallintosäännön mukaan asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana, mutta hänen tehtävänsä rajoittuu asiantuntijaselvitysten antamiseen.

Päätöksentekokeskustelu kuuluu toimielimen jäsenille. Tässä tapauksessa asiantuntija osallistui nimenomaan tähän päätöksentekokeskusteluun ja kommentoi lautakunnan jäsenten esittämiä vaihtoehtoja.

Näin ollen asiantuntijan rooli kokouksessa ylitti asiantuntijan tehtävän rajat.

3. Rehtorin kaksoisrooli käsiteltävässä asiassa

Kokouksessa keskusteluun osallistunut viranhaltija toimii molempien tarkasteltavien lukioden yhteisenä rehtorina.

Käsiteltävä päätös koskee suoraan hänen johtamaansa organisaatiota sekä sen rakennetta. Tällaisessa tilanteessa viranhaltijan rooli asiantuntijana ja organisaation edustajana voi muodostua epäselväksi.

Kun tällainen viranhaltija osallistuu aktiivisesti päätöksentekokeskusteluun ja kommentoi esitettyjä vaihtoehtoja, voi päätöksenteon puolueettomuus ja objektiivisuus perustellusti joutua kyseenalaiseksi. Hyvän hallinnon periaatteiden mukaan päätöksenteon tulee olla paitsi puolueetonta myös sellaista, että puolueettomuuden vaikutelma säilyy.

4. Kuntaliiton ohje kouluverkkopäätösten valmistelusta

Suomen Kuntaliiton ohjeessa *“Päätöksentekomenettely kouluverkon muutoksissa” (2020)* korostetaan päätöksenteon valmistelun läpinäkyvyyttä sekä viranhaltijoiden roolin selkeyttä.

Ohjeen valossa keskeisiä arvioitavia kysymyksiä ovat:

- mikä oli viranhaltijan rooli kokouksessa
- oliko hänen läsnäolo- ja puheoikeutensa selkeästi määritelty

- osallistuiko hän päätöksentekoon vaikuttavaan keskusteluun

Tässä tapauksessa viranhaltija osallistui aktiivisesti keskusteluun ja kommentoi päätöksenteon vaihtoehtoja, mikä tekee hänen roolistaan kokouksessa tulkinnanvaraisen.

5. Puheenjohtajan velvollisuus valvoa kokouksen kulkua

Puheenjohtajan tehtävänä on huolehtia kokouksen asianmukaisesta kulusta ja siitä, että päätöksenteko tapahtuu sääntöjen mukaisesti.

Tässä tilanteessa asiantuntijan osallistumiseen päätöksentekokeskusteluun ei puututtu. Tämä on osaltaan johtanut tilanteeseen, jossa kokousmenettelyn asianmukaisuus voidaan perustellusti kyseenalaistaa.

JOHTOPÄÄTÖS

Kuntalain 134 § mukaan toimielimen päätökseen voidaan tehdä oikaisuvaatimus, jos päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimielin on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Edellä esitetyillä perusteilla päätöksentekoon on osallistunut henkilö ilman toimivaltaa ja kokousmenettelyssä on syntynyt menettelyllinen epäselvyys, joka on voinut vaikuttaa lautakunnan päätöksentekoon.

Tämän vuoksi päätös tulee kumota ja asia palauttaa uudelleen valmisteltavaksi ja käsiteltäväksi siten, että valmistelu ja päätöksenteko voidaan toteuttaa puolueettomasti ja asianmukaisessa menettelyssä.

Päiväys: 11 / 3 / 2026

Allekirjoitukset

Joni Pirhonen

Veli-Matti Lillbacka